



**Β' Χειρουργική Κλινική  
Τμήμα Ιατρικής  
Σχολή Επιστημών Υγείας  
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης**



Υπό την αιγίδα των:  
Ιατρικού Τμήματος Σχολής Επιστημών Υγείας Α.Π.Θ.  
Ελληνικής Χειρουργικής Εταιρείας  
ΓΝΘ "Γ. Γεννηματάς - Άγιος Δημήτριος"

# **Πάγκρεας 2019: Θέματα αιχμής στην αντιμετώπιση της χρόνιας παγκρεατίτιδας και του καρκίνου του παγκρέατος**

**1 Ιουνίου 2019**  
Σάββατο Τετάρτικο Ίδρυμα Τεχνών ΑΠΘ  
Θεσσαλονίκη



**"ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2019"**

Επιστημονική Οργάνωση  
Β' Χειρουργική Κλινική ΑΠΘ, ΓΝΘ "Γ. Γεννηματάς - Άγιος Δημήτριος"  
Χειρουργική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος

## **Τελικό Πρόγραμμα**



## ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αξιότιμοι Συνάδελφοι,

Η Β' Χειρουργική Κλινική του ΑΠΘ, Γ.Ν.Θ. Γ. Γεννηματάς, στα πλαίσια των ετήσιων επιστημονικών εκδηλώσεων με τίτλο: «**ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**» διοργανώνει την **1η Ιουνίου 2019**, στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών ΑΠΘ, στην Θεσσαλονίκη, την 4η επιστημονική εκδήλωση με θέμα: «**Πάγκρεας 2019: Θέματα αιχμής στην αντιμετώπιση της χρόνιας παγκρεατίτιδας και του καρκίνου του παγκρέατος**».

Η εκδήλωση αυτή, που τελεί υπό την αιγίδα του Ιατρικού Τμήματος του ΑΠΘ, θα περιλαμβάνει ενδιαφέρουσες επίκαιρες εισηγήσεις, «αντιμαχίες» και σχολιασμό από διακεκριμένους συναδέλφους με άποψη και μεγάλη εμπειρία γύρω από τις σύγχρονες απόψεις για την χειρουργική, και όχι μόνο, αντιμετώπιση της χρόνιας παγκρεατίτιδας και του καρκίνου του παγκρέατος.

Σας καλωσορίζουμε με ιδιαίτερη χαρά στην όμορφη πόλη μας και πιστεύουμε ότι η ενεργός συμμετοχή σας, που αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για εμάς, αλλά και για όλο το προσωπικό της κλινικής, θα συμβάλει στην πραγματοποίηση μιας υψηλού επιπέδου επιστημονικής εκδήλωσης.

Για την Οργανωτική Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

**Εμμανουήλ Χρ. Χριστοφορίδης**

Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ

## ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

<b>Πρόεδρος:</b>	Χριστοφορίδης Χρ. Εμμανουήλ	
<b>Γραμματέας:</b>	Παπαζιώγας Βασίλειος	
<b>Ταμίας:</b>	Χατζημαυρουδής Γρηγόριος	
<b>Μέλη:</b>	Γαλάνης Ιωάννης	Πατσάς Αριστείδης
	Κουτελιδάκης Ιωάννης	Ράπτης Δημήτριος
	Γαρίτσας Γρηγόριος	
<b>Ειδικοί Γραμματείς:</b>	Βολουδάκης Νικόλαος	Κωστάκης Ηλίας
	Κοτορένη Γεωργία	Πενλίδης Μιχαήλ

## ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ατματζίδης Κωνσταντίνος	Κεσίσογλου Ισαάκ	Μπότσιος Δημήτριος
Δαδούκης Ιωάννης	Λαζαρίδης Χαράλαμπος	Παπαζιώγας Θωμάς
Καμπαρούδης Απόστολος	Μακρής Ιωάννης	
Καραγιάννης Αστέριος	Μπέτσης Δημήτριος	



## ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

### ΣΑΒΒΑΤΟ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019

08:30 ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

08:55-09:10 **ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ**

Προεδρείο: **Εμμ. Χρ. Χριστοφορίδης, Β. Παπαζιώγας**

**ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ**

**Δαρδαβέσης Θεόδωρος**, Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Υγείας ΑΠΘ  
**Καμπαρούδης Απόστολος**, Πρόεδρος Χειρουργικής Εταιρείας Βόρειας Ελλάδας  
**Τσούγκα Μελπομένη**, Διοικήτρια Π.Γ.Ν.Θ. «Γ. Γεννηματάς Άγ. Δημήτριος»

**ΚΗΡΥΞΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ**

**Ζωγράφος Γεώργιος**, Πρόεδρος Ελληνικής Χειρουργικής Εταιρείας

09:10-10:35 **ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΓΚΡΕΑΤΙΤΙΔΑ**

**Θέματα αιχμής στην αντιμετώπιση της χρόνιας παγκρεατίτιδας**

09:10-09:40 **ΔΙΑΛΕΞΗ**

Προεδρείο: **Ι. Κεσίσογλου, Ι. Γαλάνης**

Χειρουργική αντιμετώπιση της χρόνιας παγκρεατίτιδας: παροχέτευση ή εκτομή;  
**Στ. Αποστολίδης**

09:40-10:10 **ΑΝΤΙΜΑΧΙΕΣ [DEBATES]**

Προεδρείο: **Α. Μιχαλόπουλος, Μ. Αλατσάκης, Χ. Δεμερτζίδης**

**Αντιμαχία I:** Αντιμετώπιση της λιθίασης του παγκρεατικού πόρου

- Η θέση του ενδοσκοπού  
**Δ. Πάικος**
- Η θέση του χειρουργού  
**Ι. Μαντζώρος**

**Αντιμαχία II:** Η αντιμετώπιση του χρόνιου πόνου

- Η θέση του ενδοσκοπού  
**Α. Καραγιαννίδης**
- Η θέση του χειρουργού  
**Ν. Βολουδάκης**

10:00-10:05 Σχολιασμός: **Β. Παπαζιώγας**

10:05-10:10 Συζήτηση με το ακροατήριο

10:10-10:35 **ΔΙΑΛΕΞΗ**

Προεδρείο: **Α. Καμπαρούδης, Α. Χατζηγεωργιάδης**

Χρόνια παγκρεατίτιδα και καρκίνος του παγκρέατος: μύθος ή πραγματικότητα;  
**Ι. Χατζής**



- 10:35-14:30 ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ**  
Θέματα αιχμής στην αντιμετώπιση του καρκίνου του παγκρέατος
- 10:35-11:00 ΔΙΑΛΕΞΗ**  
Προεδρείο: **Θ. Παυλίδης, Ι. Κουτελιδάκης**  
IPMN. Νεότερα δεδομένα  
**Κ. Τούτουζας**
- 11:00-11:30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ**
- 11:30-12:30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ I**  
**ΝΕΟΤΕΡΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ 12ΔΑΚΤΥΛΟΠΑΓΚΡΕΑΤΕΚΤΟΜΗΣ**  
Προεδρείο: **Α. Πολυχρονίδης, Ι. Χατζής, Π. Κουριδάκης**  
Mesenteric artery first approach  
**Γ. Χατζημαυρουδής**  
Ανακατασκευή αγγείων σε τοπικά προχωρημένο καρκίνο παγκρέατος. Πότε, πώς  
**Δ. Ράπτης**  
Η σημασία της εκτομής των περιπαγκρεατικών νευρικών πλεγμάτων I και II στην ριζικότητα της κεφαλικής παγκρεατεκτομής στον καρκίνο της κεφαλής του παγκρέατος  
**Κ. Βασιλειάδης**  
Λαπαροσκοπική ή ρομποτική Whipple  
**Β. Παπαζιώγας**  
Η τεχνική ERAS στις παγκρεατεκτομές  
**Γ. Τσουλάς**
- 12:20-12:25 Σχολιασμός: **Γ. Γκλαντζούνης**
- 12:25-12:30 Συζήτηση με το ακροατήριο
- 12:30-12:45 ΒΡΑΧΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑ**  
Προεδρείο: **Μ. Μήτσης, Χρ. Παπαβασιλείου**  
Η θέση της εισαγωγικής [προεγχειρητικής] χημειοθεραπείας στον οριακά εξαιρεσίμο καρκίνο του παγκρέατος  
**Α. Αγοραστός**
- 12:45-13:45 ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ II**  
**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΛΟΚΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ 12ΔΑΚΤΥΛΟΠΑΓΚΡΕΑΤΕΚΤΟΜΗ**  
Προεδρείο: **Κ. Τσαλής, Ε. Χατζηθεόκλητος, Θ. Ζεκερίδης**  
Μετεγχειρητική αιμορραγία  
**Κ. Σαπαλίδης**  
Διαφυγή από την ηπαतिकονηστιδική αναστόμωση  
**Β. Λαγόπουλος**  
Διαφυγή από την παγκρεατικονηστιδική αναστόμωση  
**Δ. Παραμυθιώτης**  
Διαταραχή της γαστρικής κένωσης  
**Κ. Βασιλειάδης**
- 13:35-13:40 Σχολιασμός: **Κ. Τεπετές**
- 13:40-13:45 Συζήτηση με το ακροατήριο





**13:45-14:35 ANTIMAXIΕΣ [DEBATES]**

Προεδρείο: **Εμμ. Χρ. Χριστοφορίδης, Α. Λιούπης, Κ. Χατζημίσσιος**

**Αντιμαχία I:** Σε [πιθανή] αγγειακή νεοπλασματική διήθηση στην προεγχειρητική εκτίμηση

- Χημειοθεραπεία και εκτομή (με ή χωρίς επανασταδιοποίηση)  
**Κ. Ψαρράς**  
ή
- Άμεση ερευνητική λαπαροτομία με σκοπό την εκτομή  
**Κ. Μπαλλάς**

**Αντιμαχία II:** Στην 12δακτυλοπαγκρεατεκτομή η τεχνική της αναστόμωσης του παγκρέατος

- Παγκρεατικογαστρική;  
**Κ. Μπλούχος**  
ή
- Παγκρεατικονηστιδική;  
**Β. Λαγόπουλος**

**Αντιμαχία III:** Τεχνική 12δακτυλοπαγκρεατεκτομής

- Whipple?  
**Σ. Καλφάδης**  
ή
- Longmire Traverso?  
**Σ. Ατματζίδης**

**Αντιμαχία IV:** 12δακτυλοπαγκρεατεκτομή

- Ανοικτή;  
**Ο. Ιωαννίδης**  
ή
- Λαπαροσκοπική;  
**Ε. Κωτίδης**

14:25-14:35 Σχολιασμός: **Β. Παπαζιώγας, Ε. Χατζηθεόκλητος**

14:35-14:40 Συζήτηση με το ακροατήριο

**14:40-14:45 ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ**

**14:45 ΔΕΞΙΩΣΗ**



## **ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ – ΣΧΟΛΙΑΣΤΕΣ**

- Αγοραστός Α.**, Ογκολόγος, ΓΝΘ Γ. Παπαγεωργίου  
**Αλατσάκης Μ.**, Διευθυντής ΕΣΥ, Χειρουργική Κλινική, ΓΝΘ Άγιος Δημήτριος-Γ. Γεννηματάς  
**Αποστολίδης Στ.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Ατματζίδης Σ.**, Γενικός Χειρουργός, Πανεπιστημιακός Υπότροφος Γ' Χειρουργικής Κλινικής ΑΠΘ, ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ  
**Βασιλειάδης Κ.**, Επιμελητής Α', Χειρουργική Κλινική, ΓΝΘ Παπαγεωργίου  
**Βολοδράκης Ν.**, Ειδικευόμενος Χειρουργικής, Επιστημονικός Συνεργάτης Β' Χειρουργικής Κλινικής ΑΠΘ, Γ. Γεννηματάς Αγ. Δημήτριος  
**Γαλάνης Ι.**, Αν. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Γαρίτσης Γρ.**, Διευθυντής ΕΣΥ, Β' Χειρουργική Κλινική, ΓΝΘ Γ. Γεννηματάς  
**Γκλαντζούνης Γ.**, Καθηγητής Χειρουργικής - Μεταμοσχεύσεων Πανεπιστημίου Ιωαννίνων  
**Δαρδαβέσης Θ.**, Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Υγείας ΑΠΘ  
**Δεμερτζίδης Χ.**, Διευθυντής ΕΣΥ, Συντονιστής Διευθυντής Χειρουργικής Κλινικής, ΓΝ Βέροιας  
**Ζεκερίδης Θ.**, Διευθυντής ΕΣΥ, Συντονιστής Διευθυντής Χειρουργικής Κλινικής, ΓΝ Καβάλας  
**Ζωγράφος Γ.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ, Διευθυντής Α' Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής ΕΚΠΑ, ΓΝΑ Ιπποκράτειο, Αναπληρωτής Πρύτανη ΕΚΠΑ, Πρόεδρος Ελληνικής Χειρουργικής Εταιρείας  
**Ιωαννίδης Ο.**, Χειρουργός, Πανεπιστημιακός Υπότροφος, Δ' Χειρουργική Κλινική ΑΠΘ, ΓΝΘ Γ. Παπανικολάου  
**Καλφάδης Σ.**, Χειρουργός, Επιμελητής Α' ΕΣΥ, ΓΝΘ Γ. Παπανικολάου  
**Καμπαρούδης Απ.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ, Διευθυντής Ε' Χειρουργικής Κλινικής ΑΠΘ, ΓΝΘ Ιπποκράτειο  
**Καριαγιάννης Α.**, Γαστρεντερολόγος, Θεσσαλονίκη  
**Κεσιόσγλου Ι.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ, Διευθυντής Γ' Χειρουργικής Κλινικής ΑΠΘ, ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ  
**Κουριδάκης Π.**, Γενικός Αρχίατρος, Διευθυντής Β' Χειρουργικής Κλινικής 424 ΣΓΝΕ  
**Κουτελιδάκης Ι.**, Αν. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Κωτίδης Ε.**, Επ. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Λαγόπουλος Β.**, Πανεπιστημιακός Υπότροφος, Ε' Χειρουργικής Κλινικής ΑΠΘ, ΓΝΘ Ιπποκράτειο  
**Λιούπης Α.**, Συντονιστής Διευθυντής Χειρουργικής Κλινικής, ΓΝ Βόλου Αχιλλοπούλειο  
**Μακρής Ι.**, Ομ. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ, τ. Πρόεδρος Ελληνικής Χειρουργικής Εταιρείας  
**Μαντζώρος Ι.**, Επ. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Μήτσης Μ.**, Καθηγητής Χειρουργικής-Μεταμοσχεύσεων Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Διευθυντής Χειρουργικής Κλινικής, ΠΓΝ Ιωαννίνων  
**Μιχαλόπουλος Α.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ, Διευθυντής Α' Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής ΑΠΘ, ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ  
**Μπαλλάς Κ.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Μπλουχος Κ.**, Χειρουργός, Επιμελητής Α' ΕΣΥ, ΓΝ Δράμας  
**Πάικος Δ.**, Διευθυντής ΕΣΥ Γαστρεντερολογικού-Ενδοσκοπικού Τμήματος, ΓΝΘ Γ. Γεννηματάς-Ο Άγιος Δημήτριος  
**Παπαβασιλείου Χρ.**, Διευθυντής Α' Χειρουργικής Κλινικής ΕΣΥ, ΓΝΘ Παπαγεωργίου  
**Παπαζιώγας Β.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Παραμυθιώτης Δ.**, Επ. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Πατσάς Α.**, τ. Διευθυντής ΕΣΥ, Β' Χειρουργική Κλινική ΑΠΘ, ΓΝΘ Γ. Γεννηματάς-Άγιος Δημήτριος  
**Παυλίδης Θ.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ, Διευθυντής Β' Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής ΑΠΘ, ΓΝΘ Ιπποκράτειο  
**Πολυχρονίδης Α.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΔΠΘ, Διευθυντής Α' Χειρουργικής Κλινικής, ΠΓΝ Αλεξανδρούπολης  
**Ράπτης Δ.**, Πανεπιστημιακός Υπότροφος, Β' Χειρουργική Κλινική ΑΠΘ, ΓΝΘ Γ. Γεννηματάς-Άγιος Δημήτριος  
**Σαπαλίδης Κ.**, Επ. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Τεπετές Κ.**, Καθηγητής Χειρουργικής, Διευθυντής Πανεπιστημιακής Χειρουργικής Κλινικής, ΠΓΝ Λάρισας  
**Τούτουζας Κ.**, Αν. Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ  
**Τσαλής Κ.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ, Διευθυντής Δ' Χειρουργικής Κλινικής ΑΠΘ, ΓΝΘ Γ. Παπανικολάου  
**Τσουγκά Μ.**, Διοικήτρια ΠΓΝΘ Γ. Γεννηματάς Αγ. Δημήτριος  
**Τσουλφάς Γ.**, Αν. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Χατζής Ι.**, Διευθυντής ΕΣΥ, Χειρουργική Κλινική, ΓΝΘ Άγιος Δημήτριος-Γ. Γεννηματάς  
**Χατζηγεωργιάδης Α.**, Διευθυντής Χειρουργικής Κλινικής, ΓΝ Δράμας  
**Χατζηθεόκλητος Ε.**, Χειρουργός, Μονάδα Χειρουργικής Παγκρέατος-Χοληφόρων, Ιατρικό Διαβαλκανικό Θεσσαλονίκης  
**Χατζημαρουδής Γ.**, Επ. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ  
**Χατζημίσιος Κ.**, Συντονιστής Διευθυντής ΕΣΥ, Χειρουργική Κλινική, ΓΝ Κοζάνης  
**Χριστοφορίδης Χρ. Εμμ.**, Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ, Διευθυντής Β' Χειρουργικής Κλινικής ΑΠΘ, ΓΝΘ Γ. Γεννηματάς-Άγιος Δημήτριος  
**Ψαρράς Κ.**, Επ. Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ



## ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

### Ημερομηνία και τόπος διεξαγωγής

1 Ιουνίου 2019

Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών ΑΠΘ

(Αγ. Δημητρίου 159Α, 54636, Θεσσαλονίκη, τηλ.: 2310 991610)

### Πιστοποιητικό

Σε όλους τους συμμετέχοντες της ημερίδας θα δοθεί πιστοποιητικό συμμετοχής. Τα πιστοποιητικά θα αποσταλούν ηλεκτρονικά μετά το πέρας της ημερίδας.

### Μοριοδότηση

Στην ημερίδα θα χορηγηθούν **5 μόρια** Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CME-CPD credits) από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

### Δικαίωμα Συμμετοχής

Η συμμετοχή στην ημερίδα είναι **δωρεάν**.

### Επιστημονική Οργάνωση

Χειρουργική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος

Β' Χειρουργική Κλινική Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Διευθυντής: Εμμανουήλ Χρ. Χριστοφορίδης - Καθηγητής Χειρουργικής ΑΠΘ

Τηλ: 2310992367, 963118, 963241 Fax: 2310992563., Email: emmch@auth.gr

### Γραμματεία Ημερίδας



Global Events  
making the difference!  
Διοργάνωση Συνεδρίων - Εκδηλώσεων

[www.globalevents.gr](http://www.globalevents.gr)

**Θεσσαλονίκη:** Σταδίου 50Α, 55534 Πυλαία, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 247743, 2310 247734, Φαξ: 2310 247746, e-mail: [info@globalevents.gr](mailto:info@globalevents.gr)

**Αθήνα:** Βαλέστρα 2 & Λεωφ. Α. Συγγρού 168, 17671 Καλλιθέα, Αθήνα

Τηλ.: 210 3250260, e-mail: [athens@globalevents.gr](mailto:athens@globalevents.gr)

## ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η Οργανωτική Επιτροπή της ημερίδας ευχαριστεί θερμά τις παρακάτω εταιρείες για τη συμβολή τους στη διοργάνωση.



Specially designed for

## Pressurized IntraPeritoneal Aerosol Chemotherapy (PIPAC)



Laparoscopic Nebulizer for Liquids

- Minimally invasive
- Proven efficacy
- CE-certified